Statsforvalteren i Innlandet

Vår dato: 12.02.2021
Vår ref: 2021/1566
Deres dato: 02.02.2021
Deres ref:

Eivind Mehlum Thorvaldsen
Roagrendvegen 61
3528 Hedalen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linnea Karoline Vereide, 61266062

Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde – Avslag for bruk av båtmotor på Aurdalsfjorden

Statsforvalteren i Innlandet gir Eivind Mehlum Thorvaldsen avslag på søknad om bruk av båtmotor på Aurdalsfjorden i forbindelse med garnfiske på sik i Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde, med hjemmel i punkt IV.2 i verneforskriften, samt § 48 i naturmangfoldloven. Dette begrunnes med at tiltaket medfører unødvendig forstyrrelser på fugl- og dyreliv i landskapsvernområdet, og er i strid med verneforskriften. Tiltaket vil også kunne skape uheldig presedens ved å tillatte bruk av båtmotor i verneområder hvor det ikke er tillatt.

Søknaden

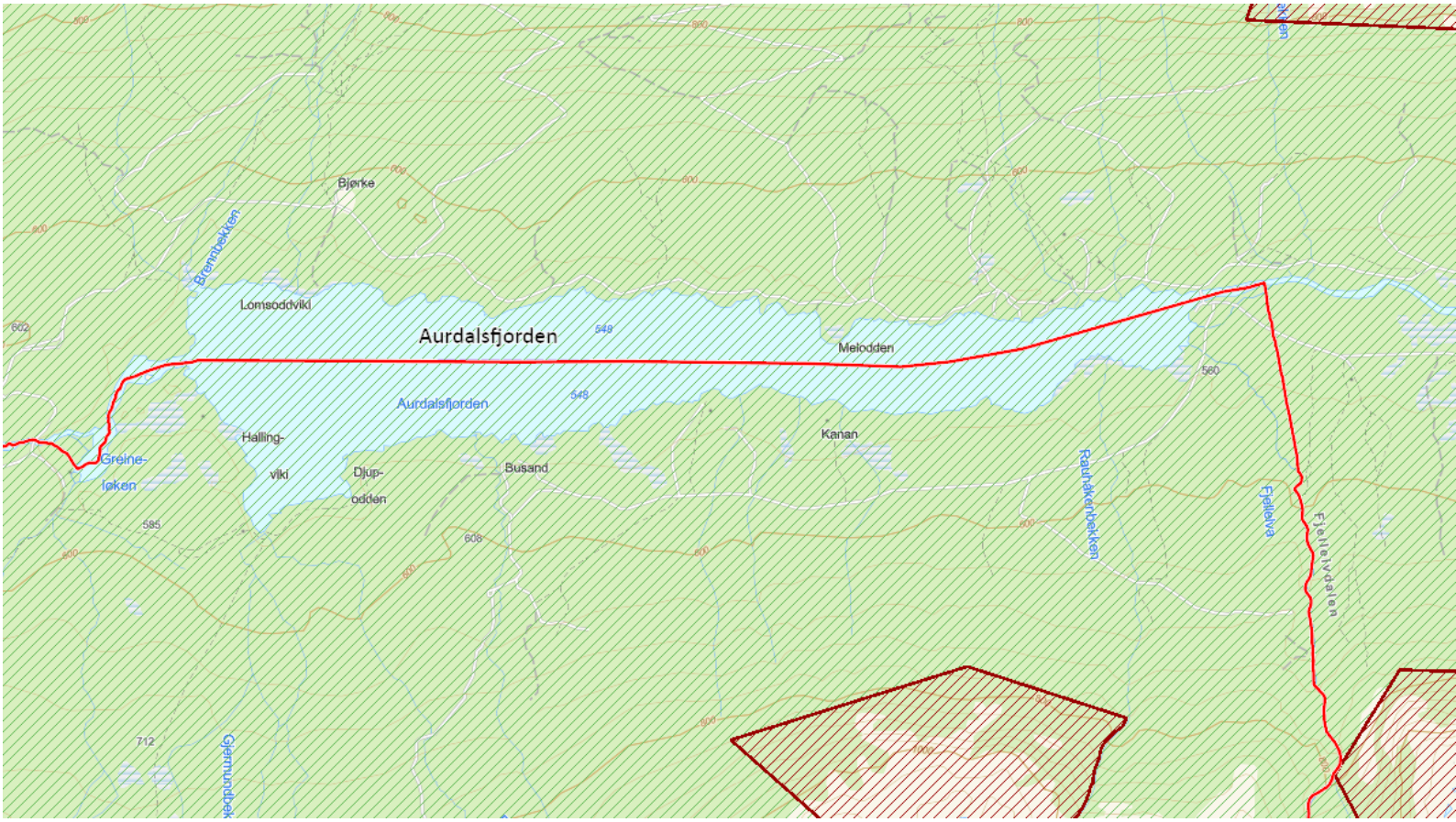
Vi viser til deres søknad per e-post, 02.02.2021, angående tillatelse for bruk av båtmotor på Aurdalsfjorden i Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde, i Sør-Aurdal kommune.

Søker opplyser at innsjøbestanden har fiskebestander av ørret, røye, sik og abbor, hvorav sikbestanden antas å være dominerende og vannet er trolig overbefolket av sik. I tidligere tider ble det drevet aktivt fiske i innsjøen, mens det i dag er svært lite fiske her. Et uttynningsfiske av sik vil på sikt kunne gi bedre levevilkår og forhold for ørret og røye.

Søker har planer om å starte sikfiske med garn i Aurdalsfjorden fra våren dette året, og målet er å drive et aktivt fiske som vil bedre fiskebestanden i innsjøen. Fiske vil bli utøvd på Hedalen/Sør-Aurdal sin side av innsjøen.

Fiske vil bli utøvd med en Linder 14 fot aluminiumsbåt, med en båtmotor på 2,5 hk, Suzuki. Båtmotoren vil kun bli brukt ved utsetting/opptak av garn og nødvendig transport til/fra garnplasser i innsjøen.

En tillatelse vil gjøre at søker kan utøve sikfiske mer effektivt og tidsbesparende.

Skravert blått = Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde, Rød strek = grensa mellom Innlandet fylke (Sør-Aurdal kommune) og Oslo og Viken fylke (Flå kommune) (InnlandsGis).

Lovgrunnlag

Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde ble opprettet 28. juni 1985. Formålet med landskapsvernområdet er å ta vare på en karakteristisk naturtype for indre deler av Østlandsområdet og kulturverdier som er knyttet til dette området, samtidig som området skal kunne nyttes til naturopplevelse, forskning og undervisning, og være leveområde for planter og dyr.

I henhold til verneforskriften punkt IV.2 er motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt i landskapsvernområdet.

Gjennomgangen av verneforskriften viser at det ikke er noen spesiell hjemmel til å bruke båtmotor i verneområdet. Tiltaket må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven (nml.) hvor forvaltningsmyndigheten etter første ledd første alternativ kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkår må være til stede for at dispensasjon skal kunne gis.

Ifølge nml. § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Nml. § 8 sier at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal, så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Med bakgrunn i verneplanprosessen med tilhørende

naturfaglige registreringer og fagrapporter, generell kunnskap om sårbarhet for inngrep og forstyrrelser i området, samt registreringer av arter i Naturbase, mener Statsforvalteren å ha tilstrekkelig kunnskap gjeldende landskapsvernområdets biologiske mangfold.

I henhold til nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Av dispensasjoner som er gitt i Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde, er det ingen som er gitt til bruk av båtmotor, og Statsforvalteren har tidligere også gitt avslag på tilsvarende søknad. Statsforvalteren anser det som viktig at en i størst mulige grad unngår aktiviteter i verneområder som kan virke forstyrrende på dyrelivet eller føre til skader på plante- og dyreliv. I tillegg er det en del av verneformålet at «*området skal kunne nyttet til naturopplevelser*», og et viktig element for gode naturopplevelser for folk er fraværet av motordur og støy. I saker som denne, hvor naturmangfoldet er berørt, er det ikke tilstrekkelig å vurdere skadevirkningene isolert og kun ut fra et nåtidsperspektiv. Den samlede belastning på økosystemet som helhet må i nåtid og fremtid tillegges vekt, blant annet for å forhindre en gradvis forvitring av leveområder, hvor tiltakene finner sted «bit-for-bit», med risiko for at den samlede belastning blir så stor at det kan få signifikante konsekvenser for arter og naturtypers bevaringsstatus.

Det er et overordnet mål å begrense omfanget av motorisert ferdsel i utmark og i verneområde, spesielt herunder i Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde, til det strengt nødvendige. Det er i henhold til verneforskriften punkt IV.2, ikke tillatt med motorferdsel til lands og til vanns i verneområdet. Likevel er ikke forbudet til hinder for motorferdsel på eksisterende bilveinett, jf. punkt V.6. Det er i verneforskriften ikke et slikt unntak for motorferdsel til vanns. Dermed vil bruk av båtmotor på Aurdalsfjorden være i strid med verneforskriften. Bruk av båtmotor vil også kunne være forstyrrende for fugle- og dyrelivet i området, samt for andre besøkende i landskapsvernområdet. Statsforvalteren vurderer også at garnfiske i Aurdalsfjorden fint kan utføres med robåt uten motor. Siden bruk av båtmotor vil være i strid med verneforskriften, og vil kunne medføre økt forstyrrelser på fugl- og dyrelivet i landskapsvernområdet, tas nml. § 9 «føre-var-prinsippet» i bruk. Nml. §§ 11-12 regnes ikke som relevant i saken.

Statsforvalteren vurderer at ved å gi en tillatelse til bruk av båtmotor her, risikerer en at flere vil søke om dispensasjon til lignende tiltak både i dette landskapsvernområdet og andre hvor det ikke er tillatt, dersom en først gir tillatelse til det her. Presedensvirkningen av en eventuell tillatelse til omsøkt tiltak, mener Statsforvalteren er problematisk og tillagt vekt.

Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde forvaltes av både Statsforvalteren i Innlandet og Statsforvalteren i Oslo og Viken. Det søkes her om motorferdsel kun på Innlandets side, men siden verneområdet (og Aurdalsfjorden) er delt mellom to forvaltningsmyndigheter, er det viktig at forvaltningen av verneområdet gjøres i samråd med begge forvaltningsmyndighetene for å ivareta en god og lik praksis. Søknaden er dermed vurdert i samråd med Statsforvalteren i Oslo og Viken, Håvard Kristoffersen.

Vedtak
Statsforvalteren i Innlandet gir Eivind Mehlum Thorvaldsen avslag på søknad om bruk av båtmotor på Aurdalsfjorden i forbindelse med garnfiske på sik i Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde. Dette begrunnes med at tiltaket vil medføre unødig forstyrrelser på fugl- og dyrelivet i landskapsvernområdet, og er i strid med verneforskriften. Tiltaket vil også kunne skape uheldig presedens ved å tillatte bruk av båtmotor i verneområder hvor det ikke er tillatt.

Avslaget er gitt med hjemmel i punkt IV.2 i verneforskriften for Vassfaret og Vidalen landskapsvernområde, samt § 48 i naturmangfoldloven.

Vedtaket kan påklages etter bestemmelsene i forvaltningsloven § 28. Klagefristen er 3 uker fra dette brev er mottatt. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Linnea Karoline Vereide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
SØR-AURDAL KOMMUNE Tingvollbakkin 15 2930 BAGN